

En skjótt, þegar spektir komust á eftir trúarskiftin, brutust galdramálin fram á ný, og breiddust þá ört út. En raddir fóru að heyrast úr ýmsum stöðum, er mótmæltu. Á 16. öldinni voru nokkrir rithöfundar, er reyndu að rýra rök þau, er galdratrúin byggðist á. En þó þeim væri svarað og mótmælt, því enn voru margir, er með lærðomi miklum vörðu hina gömlu galdratrú, og jafnvel þó galdramálin héldi enn áfram fullum fetum, þá var nú mesta ógan um garð gengin, og sú alda risin, er reið að lokum öllum ofsa og æðisgangi að fullu.

Á 17. öldinni fjölgar þeim, sem á móti mæla, og allt til aldarloka er baráttan háð um einstök atriði, því við sjálfum grundvellinum, áratrúnni, höfðu fáir þorað að hreyfa. Hollendingurinn Balthasar Bekker var sá, er fyrstur réðist á allan lærðominn og það svo röggssamlega, að galdratrúin beið þess Aldrei bætur. Rétt undir lok 17. aldarinnar kom út hið mikla verk hans, „Inn töfраði heimur“, og ræðst hann þar á djöflatrúna sjálfa með öllum vopnum guðfræðinnar og skynseminnar. Við þessa bók var sem augu manna opnuðust um alla Norðurálfuna og menn vöknudu upp frá illum draumi, menn fóru að endurvítkast og sjá sig um hönd. Smásaman tóku nú galdramál að leggjast niður og hætta í hinum ýmsu löndum. Í Danmörku 1700, í Þýzkalandi um 1710, í Austurríki 1740, en á þeim svæðum álfunnar, þar sem upplýsing var minnst, vörudu þau þó við tram undir 1800.

Með galdramálunum dó út trúin á galdur og fjölkyngi meðal hinna menntaðri manna, og því meir sem náttúruvísindaleg þekking óx. Á 19. öldinni hafa og mörg önnur hindurvitni horfið úr hugum manna, er áður meir lágu sem mara yfir þjóðum og löndum. Að geta þeirra hefði tekið of langt mál, því ef nákvæmlega hefði átt að fara út í hjátrúarsögu Norðurálfunnar, hefði það orðið nóg bókar efni.

Pess eina ber að vonast, að eins og 2 næstliðnar aldir hafa hreinsað og hafið hugsunarháttinn og aukið sanna siðmenningu og þekkingu, þannig muni og hinar komandi aldir rýma því á brott, er enn þá kann að felast í trú og kenningum manna af hleypidómum og hjátrú.
